

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 359

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 15 mai 2014

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 160 din 20 martie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice	2–4
Decizia nr. 161 din 20 martie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 46 ¹ din Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic	4–6
Decizia nr. 162 din 20 martie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 lit. m) și ale art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 109 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici	6–9
★	
Opinie separată	9–10
Decizia nr. 167 din 20 martie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție	11–13
ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI	
23. — Ordonanță de urgență pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și pentru modificarea unor acte normative în domeniul sănătății.....	14–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 160

din 20 martie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Daniela Ramona Marițiu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice, excepție ridicată de județul Harghita, prin Consiliul Județean Harghita, în Dosarul nr. 289/43/2012 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal. Excepția formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 492D/2013.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate. În acest sens, face referire la Decizia nr. 558 din 24 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 382 din 7 iunie 2012. În ceea ce privește invocarea prevederilor constituționale ale art. 44 apreciază că acestea nu au incidență în cauza dedusă controlului de constituționalitate. De asemenea, arată că nu poate fi reținută nici critica potrivit căreia dispozițiile criticate vin în contradicție cu principiul constituțional al neretroactivității legii, având în vedere că în acest caz este vorba de un drept dobândit sub condiție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

Prin Încheierea din 29 martie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 289/43/2012, **Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice**, excepție ridicată de județul Harghita, prin Consiliul Județean Harghita, cu ocazia soluționării unei cauze de contencios administrativ întemeiate pe dispozițiile art. 9 din Legea nr. 554/2004.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține că dispozițiile criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 44 alin. (1) și (2), conform cărora statul garantează și ocrotește dreptul de proprietate privată, indiferent de titularul acestuia. Odată cu rectificarea bugetului județului

Harghita prin Hotărârea Consiliului Județean nr. 15/2012 și includerea în acest buget a sumei defalcate din TVA, în valoare de 6.400 mii lei alocată prin Hotărârea Guvernului nr. 255/2012, aceasta a devenit proprietatea privată a județului Harghita, cu toate consecințele aferente prevăzute de lege. Revenirea asupra alocării sumelor prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 255/2012 după momentul rectificării, respectiv lipsirea sau obligarea titularilor acestor sume la restituirea lor la bugetul de stat, nu se poate face decât cu încălcarea dreptului constituțional la proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale, deoarece aceste sume au fost alocate în deplină concordanță cu dispozițiile legale aferente și nu există nicio situație cu caracter excepțional care să justifice o asemenea măsură drastică — de limitare a dreptului de proprietate privată. Dispozițiile criticate contravin și principiului constituțional al neretroactivității legilor, prevăzut de art. 15 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia „legea dispune numai pentru viitor, cu excepția legii penale sau contravenționale mai favorabile”. În cazul de față suntem în ipoteza în care legea civilă retroactivează, ea fiind aplicată unor situații juridice — raport juridic de drept bugetar — născute și stinse anterior intrării în vigoare a noii reglementări reprezentate de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2012 și care se referă și are ca obiect un raport juridic născut și stins sub acțiunea legii vechi, alterând principiul stabilității și securității raporturilor juridice.

De asemenea, prevederile criticate contravin dispozițiilor art. 120 alin. (1) și art. 121 alin. (1) din Constituție. Un element important al autonomiei locale este dreptul autorităților administrației publice locale la resurse financiare proprii, pe care autoritățile administrației publice locale le stabilesc, le administrează și le utilizează pentru îndeplinirea competențelor și atribuțiilor ce le revin, în condițiile legii, conform art. 9 din Legea nr. 215/2001. Prin intervenția asupra cadrului legal existent, prin nesocotirea principiului autonomiei locale de către organul emitent, se periclitează capacitatea administrativ-financiară a autorităților administrației publice locale de a realiza proiectele de finanțare nerambursabilă UE, datorită indisponibilizării sumelor defalcate la dispoziția județului Harghita și care nu se mai pot asigura în anul 2012 decât în detrimentul altor obiective de finanțare de la care trebuie redistribuite creditele bugetare. Drept urmare, obligația regularizării sumelor defalcate din TVA reprezintă o imixtiune a Guvernului în exercitarea de către Consiliul Județean Harghita a autonomiei locale reglementate de art. 120 și art. 121 din Constituție, având astfel un caracter vădit de neconstituționalitate.

Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul arată că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, face referire la jurisprudența Curții Constituționale, de exemplu deciziile nr. 558/2012, nr. 1.047/2012, nr. 1.063/2012 și nr. 48/2013.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctul de vedere al Guvernului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate și al finanțelor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 306 din 8 mai 2012, aprobată prin Legea nr. 196/2012, cu următorul conținut:

„(1) *Sumele defalcate din taxa pe valoarea adăugată pentru echilibrarea bugetelor locale acordate unităților administrativ-teritoriale în anul 2012 prin Hotărârea Guvernului nr. 255/2012 privind alocarea unei sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, prevăzut în bugetul de stat pe anul 2012, pentru unele unități administrativ-teritoriale, pentru plata unor arierate aferente cheltuielilor curente și de capital, precum și pentru cofinanțarea unor proiecte cu finanțare externă nerambursabilă, neutilizate până la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, se restituie de către ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale la bugetul de stat, în contul din care acestea au fost încasate. Restituirea sumelor neutilizate se efectuează pe bază de ordine de plată pentru Trezoreria Statului, întocmite distinct, în care la rubrica «Explicații» se va preciza obligatoriu «Restituire sume defalcate din TVA încasate potrivit Hotărârii Guvernului nr. 255/2012, rămase neutilizate».*

(2) *Regularizarea cu bugetul de stat a sumelor prevăzute la alin. (1) se realizează în termen de 3 zile lucrătoare de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență.*

(3) *Cu sumele restituite potrivit alin. (2) se reîntregește Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, potrivit instrucțiunilor emise de Ministerul Finanțelor Publice.»*

În opinia autorului excepției, prevederile criticate contravin dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 15 alin. (2) referitor la principiul neretroactivității legii civile, art. 44 alin. (1) și (2) referitor la dreptul de proprietate privată, art. 120 referitor la principiile de bază ale administrației publice locale și art. 121 referitor la autoritățile comunale și orașenești.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, prin Decizia nr. 558 din 24 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 382 din 7 iunie 2012, a reținut că, potrivit art. 82 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, bugetele locale se majorează, respectiv se diminuează, prin dispoziție a autorității executive, potrivit legii, cu sumele alocate prin hotărâre a Guvernului, din Fondul de rezervă bugetară și Fondul de intervenție la dispoziția Guvernului, urmând ca, la prima ședință a autorității deliberative în cauză, să se valideze modificările respective.

Deși în cuprinsul legii finanțelor publice locale nu există reglementată modalitatea retragerii de către Guvern a sumelor alocate bugetelor locale din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, din economia dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 500/2002 rezultă că din acest fond se pot repartiza

anumite sume unor ordonatori principali de credite ai bugetelor locale pentru finanțarea unor cheltuieli urgente sau neprevăzute apărute în timpul exercițiului bugetar. În lipsa unor asemenea situații, chiar dacă prin hotărâri ale Guvernului sunt alocate astfel de sume unor ordonatori principali de credite ai bugetelor locale, Guvernul, în urma unei analize obiective, este îndreptățit să retragă sumele alocate inițial, altfel ar fi deturnat însuși scopul acordării acestora.

Astfel, Curtea a reținut că, în ceea ce privește sumele din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului, acesta poate interveni prin acte normative atât în sensul majorării, cât și în sensul diminuării bugetelor locale, fără a exista o condiție referitoare la momentul intervenției acestuia.

Prin urmare, Curtea constată că nu se poate reține critica potrivit căreia obligația reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2012 de restituire a unor sume alocate din Fondul de rezervă al Guvernului, chiar dacă nu există o rectificare bugetară făcută de unitatea administrativ-teritorială, ar încălca dispozițiile constituționale ale art. 44 referitor la dreptul de proprietate. Rectificarea bugetară va fi determinată de apariția actului normativ referitor la restituirea sumelor și se va realiza prin dispoziție a autorității executive (primarul), potrivit legii, urmând ca la prima ședință a autorității deliberative (consiliul local/județean) să se valideze modificările respective.

În ceea ce privește invocarea prevederilor art. 15 din Legea fundamentală, Curtea observă că Fondul de rezervă aflat la dispoziția Guvernului trebuie să constituie o rezervă reală, folosită exclusiv în cazul perioadelor dificile, doar în ultimă instanță și numai în condițiile în care au fost epuizate toate celelalte căi de finanțare ale unui/unei obiectiv/acțiuni. Caracteristica urgenței însoțește alocarea acestor sume din momentul constatării stării de necesitate cu privire la unele cheltuieli apărute în timpul exercițiului bugetar până în momentul efectuării plăților pentru care acestea au fost solicitate. Inexistența unei situații care să se circumscrie stării de urgență care să fi stat la baza alocării sumelor din Fondul de rezervă la dispoziția Guvernului constituie premisa unei eventuale deturnării a scopului pentru care aceste sume au fost alocate, prin posibila direcționare a lor spre alte destinații.

Astfel, Curtea reține că aceste fonduri au fost alocate cu condiția folosirii lor pentru plata unor arierate aferente cheltuielilor curente și de capital, precum și pentru cofinanțarea unor proiecte cu finanțare externă nerambursabilă, nerealizarea acestei condiții ducând la returnarea sumelor respective fără a exista o încălcare a principiului constituțional al neretroactivității legii.

De asemenea, prin aceeași decizie, Curtea a constatat nejustificată susținerea potrivit căreia dispozițiile art. V din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 15/2012 prin care se dispune restituirea sumelor acordate prin Hotărârea Guvernului nr. 255/2012 și necheltuite ar încălca prevederile art. 120 din Constituție în cazul restituirii sumelor neutilizate și care nici nu au o justificare reală. Cu acel prilej, Curtea, făcând referire la jurisprudența sa în materie, a constatat că principiul autonomiei locale financiare constă în dreptul și capacitatea efectivă a autorităților administrației publice locale de a soluționa și de a gestiona, în numele și în interesul colectivităților locale pe care le reprezintă, treburile publice, în condițiile legii. Principiul autonomiei locale nu presupune totală independență și competența exclusivă a autorităților publice din unitățile administrativ-teritoriale, ci acestea sunt obligate să se supună reglementărilor legale general valabile pe întreg teritoriul țării și dispozițiilor legale adoptate pentru protejarea intereselor naționale.

De asemenea, Curtea a reținut că acest principiu este dezvoltat de art. 16 din Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale. Astfel, unitățile administrativ-teritoriale sunt

îndreptăţite să îşi constituie şi să utilizeze, în condiţiile legii, resurse financiare suficiente în raport cu toate nevoile colectivităţilor locale; în scopul mai sus arătat, autorităţile administraţiei publice locale au competenţa stabilirii nivelurilor impozitelor şi taxelor locale, în anumite limite stabilite de lege. Principiul autonomiei locale financiare presupune libertatea unităţilor administrativ-teritoriale de a-şi efectua cheltuielile prevăzute în limita veniturilor aprobate prin bugetul local. Eventualele situaţii urgente, apărute pe parcursul exerciţiului bugetar, pot fi rezolvate, în concret, prin acordarea de către

Guvern a unor sume suplimentare din Fondul de rezervă aflat la dispoziţia sa (cum, de altfel, s-a şi realizat în cazul Hotărârii Guvernului nr. 255/2012), însă alocarea şi cheltuirea acestor sume trebuie să fie făcute numai dacă există o justificare obiectivă şi reală care să stea la baza acestora.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să ducă la reconsiderarea jurisprudenţei Curţii, atât considerentele, cât şi soluţia pronunţată în deciziile menţionate îşi păstrează valabilitatea şi în cauza de faţă.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) şi al art. 147 alin. (4) din Constituţie, precum şi al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) şi al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepţia de neconstituţionalitate ridicată de judeţul Harghita, prin Consiliul Judeţean Harghita, în Dosarul nr. 289/43/2012 al Curţii de Apel Târgu Mureş — Secţia a II-a civilă, de contencios administrativ şi fiscal şi constată că dispoziţiile art. V din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 15/2012 privind stabilirea unor măsuri financiare în domeniul asigurărilor sociale de sănătate şi al finanţelor publice sunt constituţionale în raport cu criticile formulate.

Definitivă şi general obligatorie.

Decizia se comunică Curţii de Apel Târgu Mureş — Secţia a II-a civilă, de contencios administrativ şi fiscal şi se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunţată în şedinţa din data de 20 martie 2014.

PREŞEDINTELE CURŢII CONSTITUŢIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Daniela Ramona Marişiu

CURTEA CONSTITUŢIONALĂ

DECIZIA Nr. 161

din 20 martie 2014

referitoare la excepţia de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 46¹ din Legea nr. 407/2006 a vânătorii şi a protecţiei fondului cinegetic

Augustin Zegrean	— preşedinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ştefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Bianca Drăghici	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Marinela Mincă.

Pe rol se află soluţionarea excepţiei de neconstituţionalitate a dispoziţiilor art. 46¹ din Legea nr. 407/2006 a vânătorii şi a protecţiei fondului cinegetic, excepţie ridicată de Alexandru Gyorgy în Dosarul nr. 5.714/320/2013 al Judecătoriei Târgu Mureş şi care formează obiectul Dosarului Curţii Constituţionale nr. 549D/2013.

La apelul nominal se constată lipsa părţilor, faţă de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, preşedintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepţiei de neconstituţionalitate ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele şi lucrările dosarului, reţine următoarele:

Prin Încheierea din 3 septembrie 2013, pronunţată în Dosarul nr. 5.714/320/2013, **Judecătoria Târgu Mureş a sesizat Curtea Constituţională cu excepţia de neconstituţionalitate a prevederilor art. 46¹ din Legea nr. 407/2006 a vânătorii şi a protecţiei fondului cinegetic.**

Excepţia a fost ridicată de Alexandru Gyorgy într-o cauză penală în care se fac cercetări cu privire la săvârşirea faptei prevăzute de art. 44 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 407/2006.

În motivarea excepţiei de neconstituţionalitate autorul menţionează că dispoziţiile legale criticate împiedică instanţa de judecată să facă aplicarea dispoziţiilor art. 18¹ din Codul penal persoanei care a comis infracţiunea de braconaj. Astfel, se încalcă art. 1 alin. (4) din Constituţie care arată că statul se

organizează potrivit principiului separației puterilor în stat, întrucât legiuitorul face un act de justiție, face un act de aplicare a legii, doar instanțele fiind competente să constate dacă într-adevăr s-a comis o infracțiune, care este persoana vinovată și ce fel de sancțiune va fi aplicată acestei persoane. Or, prin acest text legiuitorul prezumă absolut vinovată o persoană care a comis o stare de fapt care ulterior este infracțiune.

De asemenea, se susține încălcarea art. 16 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia toți cetățenii sunt egali în fața legii, fără privilegii și fără discriminări, deoarece persoanele care comit infracțiuni de braconaj nu pot beneficia de prevederile art. 18¹ din Codul penal, fiind discriminați în raport cu ceilalți cetățeni care comit alt gen de infracțiuni și beneficiază de dispozițiile art. 18¹.

Totodată, autorul excepției apreciază că textul legal criticat încalcă dreptul la un proces echitabil și dreptul la apărare, întrucât cei care comit infracțiunile prevăzute de legea vânătorii și a protecției fondului cinegetic nu pot uza de toate instituțiile dreptului penal și nu își pot construi o apărare pertinentă.

Judecătoria Târgu Mureș apreciază că excepția de neconstituționalitate invocată este neîntemeiată, întrucât textul criticat nu creează o imixtiune a puterii legislative în atribuțiile puterii judecătorești. Prezența puterii legislative în spectrul juridic se manifestă în mod necesar prin legile care statuează organizarea și funcționarea sistemului judiciar, pe de o parte, și în elaborarea actelor normative ce urmează a fi astfel aplicate pentru restabilirea și păstrarea ordinii de drept, pe de altă parte. Prevederile legale criticate reprezintă voința legiuitorului de a prezuma că anumite fapte prevăzute de legea penală prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni.

De asemenea, instanța apreciază că textele constituționale invocate nu sunt încălcate, reglementarea din legea specială, contestată ca fiind neconstituțională, nu aduce atingere reglementării din Codul penal în ceea ce privește aprecierea gradului de pericol social al faptei, ci doar atribuie un grad de pericol social specific infracțiunii în situația în care sunt încălcate anumite norme.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale, întrucât reglementarea urmărește protejarea unui interes public și, ținând seama de conținutul său, nu pot fi reținute criticile privind înfrângerea prevederilor constituționale invocate de autorul excepției.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl reprezintă prevederile art. 46¹ din Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 944 din 22 noiembrie 2006, introdus prin art. I pct. 45 din Legea nr. 215/2008 pentru modificarea și completarea Legii vânătorii și a protecției fondului cinegetic

nr. 407/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 10 noiembrie 2008, care au următorul conținut: „*Faptele prevăzute la art. 42—45 prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni, indiferent de modul și de mijloacele de săvârșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce, precum și de persoana și de conduita făptuitorului.*”

Curtea constată că la data de 1 februarie 2014 a intrat în vigoare Legea nr. 187/2012 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 757 din 12 noiembrie 2012, care prevede la art. 188 pct. 4 abrogarea art. 46¹ din Legea nr. 407/2006.

Curtea reține îndeplinirea condițiilor de admisibilitate prevăzute la art. 29 alin. (1)—(3) din Legea nr. 47/1992, având în vedere Decizia nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care instanța de contencios constituțional a statuat că sintagma „*în vigoare*” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare.

În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții, autorul excepției invocă prevederile constituționale ale art. 1 alin. (4) referitor la principiul separației și echilibrului puterilor, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (3) referitor la accesul liber la justiție și art. 24 alin. (1) privind dreptul la apărare.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că prevederile legale criticate nu contravin principiului separației puterilor în stat și nu afectează dreptul judecătorului de a înfăptui actul de justiție prin posibilitatea de a stabili în concret cu privire la pericolul social al infracțiunilor prevăzute de Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic.

În considerarea unor situații de interes public, Parlamentul poate stabili ca anumite fapte antisociale să fie calificate drept infracțiuni, autorii lor urmând să suporte consecințele ce decurg din aceasta. În cazul de față, o asemenea reglementare este justificată de protecția fondului cinegetic național și a faunei de interes cinegetic și, nu în ultimul rând, de preocuparea de a recunoaște și conferi oricărei persoane dreptul la un mediu înconjurător sănătos și echilibrat ecologic.

Referitor la susținerea potrivit căreia dispozițiile legale criticate contravin art. 16 alin. (1), art. 21 alin. (3) și art. 24 alin. (1) din Constituție, Curtea constată că aceasta nu poate fi reținută, întrucât reglementarea se aplică tuturor celor aflați în ipoteza normei contestate, fără niciun fel de considerente arbitrare, fiind deopotrivă respectate toate regulile și garanțiile procedurale referitoare la dreptul la apărare și la un proces echitabil. Principiul egalității în drepturi nu implică tratarea juridică uniformă a tuturor infracțiunilor, iar reglementarea unui regim distinct pentru infracțiuni diferite este expresia firească a principiului constituțional menționat, care impune ca la aceleași situații juridice să se aplice același regim, iar la situații juridice diferite, tratamentul juridic să fie diferențiat.

În continuare, Curtea reține că art. 18¹ din Codul penal, la care face referire autorul excepției, are în vedere fapte antisociale care, prin conținutul lor concret și prin atingerea minimă adusă valorilor sociale ocrotite de legea penală, nu prezintă gradul de pericol social al unei infracțiuni. Prin dispozițiile legale criticate, legiuitorul a urmărit ocrotirea fondului cinegetic național și a faunei de interes cinegetic ca bun public, luând judecătorului posibilitatea de a diminua până la anihilare

una dintre trăsăturile infracțiunilor prevăzute de art. 42—45 din Legea nr. 407/2006, în funcție de atingerea minimă adusă uneia dintre valorile sociale apărute, de modul și mijloacele de săvârșire, de scopul urmărit, de persoana și conduita făptuitorului, precum și de alte criterii intrinseci ale faptei.

De asemenea, o soluție legislativă identică cu cea criticată în prezenta cauză se regăsește în art. 120 din Codul silvic, iar prin Decizia nr. 1.001 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 6 august 2009, Decizia nr. 312 din 23 martie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 294 din 5 mai 2010, și Decizia nr. 568 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 471

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Alexandru Gyorgy în Dosarul nr. 5.714/320/2013 al Judecătoriai Târgu Mureș și constată că dispozițiile art. 46¹ din Legea nr. 407/2006 a vânătorii și a protecției fondului cinegetic sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriai Târgu Mureș și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 20 martie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Bianca Drăghici

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 162

din 20 martie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 lit. m) și ale art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 109 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Claudia-Margareta Krupenschi	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Carmen-Cătălina Gliga.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 lit. m) și ale art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 109 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, excepție ridicată de Sindicatul Polițiștilor „Lege și Onoare” Mureș din Târgu Mureș, în numele membrului de sindicat Mirela Roșca,

din 5 iulie 2011, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția invocată.

Cu acele prilejuri, Curtea a statuat că sancționarea acestor fapte este în acord cu dispozițiile art. 73 alin. (3) lit. h) din Constituție și ține de domeniul dreptului substanțial, legiuitorul având în vedere situația în care gradul de pericol social concret al unei fapte penale este mai mic față de pericolul social generic al infracțiunii-tip incriminate de legiuitor.

În același sens este și Decizia nr. 715 din 31 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 487 din 8 iulie 2011.

în Dosarul nr. 3.898/102/2011 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și care constituie obiectul Dosarului nr. 555D/2013 al Curții Constituționale.

La apelul nominal se constată lipsa părților.

Procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public.

Acesta arată că textele de lege atacate au mai fost supuse controlului de constituționalitate prin raportare la critici de neconstituționalitate asemănătoare. Prin Decizia nr. 552 din 17 decembrie 2013, Curtea Constituțională a statuat asupra conformității dispozițiilor art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 și ale art. 109 din Legea nr. 188/1999 față de normele fundamentale și critici de neconstituționalitate asemănătoare celor invocate și în prezenta cauză, astfel că această decizie își menține valabilitatea, pentru identitate de rațiune.

În privința dispozițiilor art. 3 lit. m) din Legea nr. 146/1997, reprezentantul Ministerului Public observă că nu sunt însoțite de o veritabilă și distinctă critică de neconstituționalitate, autorul

excepției analizându-le prin coroborare cu prevederile art. 15 lit. a) din aceeași lege. Prin urmare, în considerarea aceluiași argumente reținute de Curtea Constituțională în jurisprudența sa în materie, consideră că și această excepție de neconstituționalitate se justifică a fi respinsă ca neîntemeiată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 25 iunie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 3.898/102/2011, **Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 3 lit. m) și ale art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 109 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici**, excepție ridicată de Sindicatul Polițiștilor „Lege și Onoare” Mureș din Târgu Mureș, în numele membrului de sindicat Mirela Roșca, într-un litigiu având ca obiect soluționarea unui conflict colectiv de muncă aflat în faza de recurs, declarat împotriva hotărârii prin care instanța de fond a anulat ca netimbrată acțiunea în justiție.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se arată că textele de lege criticate contravin, în principal, dispozițiilor constituționale privind egalitatea în drepturi a cetățenilor, accesul liber la justiție și dreptul la apărare, principii fundamentale consacrate de art. 16, art. 21 și art. 126 din Constituție.

În acest sens, autorul excepției de neconstituționalitate susține că, din interpretarea textelor de lege criticate, instanța de judecată a apreciat că, pentru soluționarea unui conflict individual de muncă intervenit între funcționarii publici și instituția publică angajatoare, aceștia sunt obligați la plata unei taxe de timbru, datorită naturii juridice speciale a raporturilor de muncă. Arată că instanța de judecată a ajuns la concluzia că sunt exonerate de la plata taxei de timbru doar acele persoane care au calitatea de angajat cu contract individual de muncă, nu și cele care au calitatea de funcționari publici. Autorul excepției precizează că, în lumina prevederilor Legii dialogului social nr. 62/2011, care definesc noțiunile de „*conflict de muncă*”, „*conflict individual de muncă*” și „*conflicte în legătură cu plata unor despăgubiri*”, textele de lege criticate sunt neconstituționale în măsura în care, din interpretarea lor coroborată, s-ar desprinde ideea că, pentru soluționarea unui conflict individual sau colectiv de muncă, funcționarii publici sunt obligați la plata unei taxe judiciare de timbru.

De asemenea, autorul excepției susține că funcționarul public este privat de beneficiul celerității soluționării litigiului, întrucât la instanțele de contencios administrativ termenele sunt de 30 de zile sau mai lungi, comparativ cu cele care soluționează litigiile de muncă, unde termenele de judecată nu depășesc 15 zile. Tot astfel, arată că, în contenciosul administrativ, sarcina probei revine reclamantului funcționar public, în contrast cu regula aplicabilă litigiilor de muncă de drept comun, potrivit căreia sarcina probei revine angajatorului. Inegalitatea de tratament a funcționarilor publici față de personalul contractual rezultă și din faptul că hotărârile asupra fondului cauzei pronunțate de instanțele de contencios administrativ nu sunt definitive și executorii și, pe cale de consecință, nu pot fi investite cu formulă executorie, pe când în cazul litigiilor de muncă de drept comun se poate proceda la punerea în executare a hotărârilor.

Curtea de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată.

Dispozițiile legale criticate nu contravin principiului egalității, principiu ce, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, dar și a Curții Constituționale, impune și justifică, totodată, ca unor situații obiectiv diferite să le corespundă un

tratament juridic diferențiat. Or, autorul excepției critică norme de dreptul muncii, iar cei ce se află sub incidența ipotezei normei respective se află într-o situație juridică diferită de cea a funcționarilor publici. Pe de altă parte, Curtea Constituțională a statuat de principiu (Decizia nr. 773 din 1 iulie 2008 sau Decizia nr. 21 din 18 ianuarie 2001) că instituirea de către legiuitor a unor scutiri de la plata taxei judiciare de timbru pentru anumite categorii de cereri nu constituie o discriminare sau o atingere adusă principiului egalității. Tot astfel, nu se poate reține nici încălcarea accesului liber la justiție, de vreme ce, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (Decizia nr. 618 din 17 noiembrie 2005), nicio dispoziție constituțională nu interzice stabilirea taxelor de timbru în justiție, instituirea acestora, întemeiată pe art. 56 alin. (1) din Constituție, urmărind acoperirea cheltuielilor publice prilejuite de realizarea actului de justiție. Excepțiile de la regula timbrării acțiunilor în justiție sunt posibile numai în măsura în care sunt stabilite de legiuitor.

Pentru aceleași motive, instanța judecătorească apreciază că nu se poate reține nici pretinsa contradicție față de prevederile art. 52 din Constituție, invocate din perspectiva instituirii unei situații discriminatorii interzise de art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Cât privește invocarea art. 41 din Constituție, se arată că autorul excepției nu explică în ce anume constă această pretinsă încălcare. De asemenea, dispozițiile legale criticate nu contravin nici prevederilor art. 126 alin. (3) din Constituție.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului consideră, în acord cu jurisprudența Curții Constituționale în materie (deciziile nr. 170 din 27 februarie 2007, nr. 23 din 15 ianuarie 2008, nr. 1.325 din 13 octombrie 2009 și nr. 328 din 25 iunie 2013), că nu pot fi reținute criticile de neconstituționalitate formulate de autorul excepției.

În acest sens, se afirmă, în esență, că dispozițiile legale criticate nu contravin accesului liber la justiție și nici principiului egalității, deoarece diferența de tratament pe care autorul excepției o reclamă se justifică în mod obiectiv și rațional prin situațiile diferite în care funcționarii publici și personalul contractual se află. Statutul funcționarilor publici, reglementat prin lege specială, cu caracter organic, este concretizat prin Legea nr. 188/1999, care, la art. 117, prevede că dispozițiile acestei legi se completează cu prevederile legislației muncii, precum și cu reglementările de drept comun civile, administrative sau penale, după caz, în măsura în care nu contravin legislației specifice funcției publice.

Față de natura criticilor de neconstituționalitate formulate, care vizează modalitatea de interpretare coroborată a textelor legale atacate, Avocatul Poporului observă, în final, că examinarea constituționalității unui text de lege are în vedere compatibilitatea sa cu dispozițiile constituționale pretins încălcate, și nu compararea mai multor prevederi legale între ele și raportarea concluziei ce ar rezulta din această comparație la prevederi ori principii ale Constituției.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului și dispozițiile legale criticate, raportate

la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 3 lit. m) și ale art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997, act normativ abrogat expres prin art. 58 lit. a) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013. Deși, în prezent, textele legale criticate nu mai sunt în vigoare, Curtea constată că actul normativ abrogat a intrat în vigoare la o dată ulterioară sesizării sale, astfel că acesta nu a avut incidență în litigiul supus soluționării în fața instanței judecătorești. Aplicând și considerentele de principiu ale Deciziei Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea constată că obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie, pe de o parte, dispozițiile art. 3 lit. m) și ale art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, în redactarea în vigoare la momentul sesizării instanței de contencios constituțional. Acestea au următorul conținut:

— Art. 3 lit. m): „Acțiunile și cererile neevaluabile în bani se taxează astfel: [...]”

m) cereri introduse de cei vătămăți în drepturile lor printr-un act administrativ sau prin refuzul nejustificat al unei autorități administrative de a le rezolva cererea referitoare la un drept recunoscut de lege:

— cererea pentru anularea actului sau, după caz, recunoașterea dreptului pretins, precum și pentru eliberarea unui certificat, unei adeverințe sau oricărui alt înscris — [...];

— cererea cu caracter patrimonial, prin care se solicită și repararea pagubelor suferite — 10% din valoarea pretinsă, dar nu mai mult de [...] lei.”

Potrivit art. 28 alin. (1) din Legea nr. 146/1997, modificat prin articolul unic pct. 6 din Legea nr. 76/2009 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 75/2008 privind stabilirea de măsuri pentru soluționarea unor aspecte financiare în sistemul justiției, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 231 din 8 aprilie 2009, „Nivelul taxelor judiciare de timbru prevăzute de prezenta lege se actualizează o dată pe an cu indicele ratei inflației, prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Ministerului Justiției și a Ministerului Finanțelor Publice.”

— Art. 15 lit. a): „Sunt scutite de taxe judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, referitoare la:

a) încheierea, executarea și încetarea contractului individual de muncă, orice drepturi ce decurg din raporturi de muncă, stabilirea impozitului pe salarii, drepturile decurgând din executarea contractelor colective de muncă și cele privind soluționarea conflictelor colective de muncă, precum și executarea hotărârilor pronunțate în aceste litigii.”

Pe de altă parte, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie și prevederile art. 109 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 365 din 9 mai 2007, modificate prin art. IV din Legea nr. 2/2013 privind unele măsuri pentru degrevarea instanțelor judecătorești, precum și pentru pregătirea punerii în aplicare a Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 89 din 12 februarie 2013, potrivit căroră: „Cauzele care au ca obiect raportul de serviciu al funcționarului public sunt

de competența secției de contencios administrativ și fiscal a tribunalului, cu excepția situațiilor pentru care este stabilită expres prin lege competența altor instanțe.”

Dispozițiile constituționale considerate încălcate sunt cele ale art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 21 — *Accesul liber la justiție*, art. 41 — *Munca și protecția socială a muncii*, art. 52 — *Dreptul persoanei vătămăte de o autoritate publică* și ale art. 126 — *Instanțele judecătorești*. De asemenea, invocând art. 20 din Legea fundamentală, referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, autorul excepției apreciază că sunt încălcate și prevederile art. 14 — *Interzicerea discriminării* din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și jurisprudența în materie a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Dispozițiile de lege criticate au mai constituit obiect al controlului Curții Constituționale, exercitat din perspectiva unor critici de neconstituționalitate asemănătoare celor prezentate de autorul prezentei excepții.

Astfel, prin Decizia nr. 328 din 25 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 490 din 2 august 2013, Curtea a examinat constituționalitatea prevederilor art. 109 din Legea nr. 188/1999 și ale art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 prin prisma unor critici similare și prin raportare la aceleași prevederi din Constituție și din celelalte documente internaționale invocate și în cauza de față.

Cu privire la pretinsa încălcare prin art. 109 din Legea nr. 188/1999 a principiului egalității în drepturi, Curtea, respingând ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate, a statuat, cu acel prilej, că textul legal criticat nu cuprinde norme contrare acestui principiu, întrucât, potrivit art. 73 alin. (3) lit. j) din Legea fundamentală, statutul funcționarilor publici se stabilește prin lege organică, iar voința legiuitorului cu privire la acesta se regăsește în cuprinsul Legii nr. 188/1999. Stabilind instanța competentă să soluționeze litigiile având ca obiect raportul de serviciu al funcționarului public, acest text reflectă și transpune, pe de o parte, dispozițiile art. 52 din Constituție, referitoare la dreptul persoanei vătămăte de o autoritate publică, și dispune, totodată, chiar în sensul asigurării accesului liber la justiție, și nu al blocării acestui drept. Curtea a mai arătat că statutul special al funcționarilor publici, reglementat prin Legea nr. 188/1999, conferă acestora anumite avantaje și garanții față de personalul contractual, cum ar fi, de exemplu, stabilitatea în funcție, ceea ce justifică un tratament juridic diferit în ce privește instanța competentă să soluționeze litigiile ivite în legătură cu raporturile de serviciu ale acestora, fără a se putea susține, așadar, încălcarea principiului egalității în drepturi a cetățenilor.

Referitor la dispozițiile art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997, Curtea a constatat de principiu, prin aceeași decizie, că instituirea de către legiuitor a unor scutiri de la plata taxei de timbru pentru anumite categorii de cereri nu constituie o discriminare sau o atingere adusă principiului constituțional al egalității în drepturi, prevăzut de art. 16 alin. (1) din Constituție. Raportat la criticile de neconstituționalitate formulate în cauza soluționată prin Decizia nr. 328 din 25 iunie 2013, similare cu cele din prezenta cauză, Curtea a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate, întrucât autorii săi urmăreau, în realitate, completarea textului legal criticat cu o nouă categorie de acțiuni și cereri scutite de taxa judiciară de timbru, acțiuni referitoare la raporturile de serviciu ale funcționarilor publici. Or, Curtea se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

Prin aceeași decizie, Curtea a observat că aspectele semnalate de autorii excepției, legate de interpretarea și aplicarea diferită, de către instanțele judecătorești, a legislației

incidente în materia raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici, nu reprezintă o problemă de constituționalitate, ci una de aplicare a legii, care ar putea fi, eventual, înlăturată de Înalta Curte de Casație și Justiție, prin intermediul unei decizii pronunțate în soluționarea unui recurs în interesul legii, în exercitarea atributului său constituțional, stabilit în art. 126 alin. (3) din Legea fundamentală.

Curtea apreciază că, față de cele deja examinate în precedent prin Decizia nr. 328 din 25 iunie 2013, nu au intervenit elemente noi, de natură a impune reconsiderarea soluțiilor pronunțate, astfel că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 109 din Legea nr. 188/1999 urmează a fi respinsă ca neîntemeiată, iar excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 urmează să fie respinsă ca inadmisibilă.

De altfel, ulterior pronunțării deciziei menționate, Legea nr. 146/1997 a fost integral abrogată, materia taxelor judiciare de timbru fiind reglementată printr-un nou act normativ, Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013, care la art. 29 alin. (4) prevede că „Acțiunile și cererile privind raporturile de

serviciu ale funcționarilor publici și ale funcționarilor publici cu statut special sunt asimilate, sub aspectul taxei judiciare de timbru, conflictelor de muncă”.

Și asupra constituționalității dispozițiilor art. 3 lit. m) din Legea nr. 146/1997, care stabilesc obligativitatea plății taxei judiciare de timbru, precum și cuantumul acesteia, Curtea s-a mai pronunțat, de pildă prin Decizia nr. 164 din 22 martie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 561 din 30 iunie 2005. Respingând excepția, Curtea a reamintit, cu acel prilej, că atât în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, cât și în cea a Curții Constituționale s-a statuat că accesul liber la justiție nu presupune gratuitatea, astfel că textul de lege criticat nu contravine acestui principiu și, cu atât mai puțin, celorlalte principii constituționale considerate încălcate, respectiv celor privind dreptul la un proces echitabil sau dreptul la apărare.

Neintervenind elemente noi, considerentele și soluția pronunțate cu acel prilej își mențin valabilitatea și în ce privește cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Sindicatul Polițiștilor „Lege și Onoare” Mureș din Târgu Mureș, în numele reclamantei Mirela Roșca, în Dosarul nr. 3.898/102/2011 al Curții de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și constată că dispozițiile art. 3 lit. m) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și ale art. 109 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

2. Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de același autor în același dosar al aceleiași instanțe judecătorești.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Târgu Mureș — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 martie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Claudia-Margareta Krupenschi

★

OPINIE SEPARATĂ

În dezacord cu soluția pronunțată prin Decizia nr. 162 din 20 martie 2014, considerăm că, în ceea ce privește prevederile art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, Curtea ar fi trebuit să admită excepția de neconstituționalitate și să constate că acestea sunt neconstituționale în măsura în care exclud de la beneficiul scutirii de taxe judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, referitoare la orice drepturi ce decurg din raporturile de serviciu ale funcționarilor publici.

Neconstituționalitatea textului de lege criticat decurge din lipsa din cuprinsul acestuia a menționării raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici printre situațiile pentru care legiuitorul a

prevăzut scutirea de la plata taxei de timbru. Această omisiune este de natură să creeze o discriminare evidentă între situația funcționarilor publici și cea a personalului contractual, din perspectiva posibilității de a-și valorifica în justiție drepturile rezultate din raporturile de serviciu, respectiv de muncă, între care, în esență, nu se poate susține că ar exista diferențe de regim juridic.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că o deosebire de tratament juridic este discriminatorie atunci când nu este justificată în mod obiectiv și rezonabil (a se vedea, în acest sens, hotărârile pronunțate în cauzele *Aspecte privind regimul lingvistic în școlile belgiene împotriva Belgiei*, 1968,

paragraful 10, *Marckx împotriva Belgiei*, 1979, paragraful 33, *Rasmussen împotriva Danemarcei*, 1984, paragraful 38, *Abdulaziz, Cabales și Balkandali împotriva Regatului Unit*, 1985, paragraful 72, *Gaygusuz împotriva Austriei*, 1996, paragraful 42, *Larkos împotriva Ciprului*, 1999, paragraful 29, *Bocancea și alții împotriva Moldovei*, 2004, paragraful 24).

O asemenea soluție ar fi justificată de adoptarea Legii dialogului social nr. 62/2011, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 625 din 31 august 2012, care, în art. 1, menționează și raporturile de serviciu, alături de cele de muncă. Astfel, în înțelesul Legii nr. 62/2011, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

„n) conflict de muncă — *conflictul dintre angajați și angajatori privind interesele cu caracter economic, profesional sau social ori drepturile rezultate din desfășurarea raporturilor de muncă sau de serviciu. Conflicturile de muncă pot fi colective sau individuale; [...]*

p) conflict individual de muncă — *conflictul de muncă ce are ca obiect exercitarea unor drepturi sau îndeplinirea unor obligații care decurg din contractele individuale și colective de muncă ori din acordurile colective de muncă și raporturile de serviciu ale funcționarilor publici, precum și din legi sau din alte acte normative. De asemenea, sunt considerate conflicte individuale de muncă următoarele:*

(i) *conflictele în legătură cu plata unor despăgubiri pentru acoperirea prejudiciilor cauzate de părți prin neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor stabilite prin contractul individual de muncă ori raportul de serviciu;*”

Prin prisma modificărilor legislative mai sus prezentate, apreciem că este evidentă intenția legiuitorului de asimilare a raporturilor de serviciu ale funcționarilor publici cu raporturile de muncă ale celorlalți salariați și, ca atare, aplicarea unui tratament egal sub aspectul scutirii de la plata taxei de timbru a acțiunilor și cererilor referitoare la drepturi ce decurg din raporturile de serviciu.

Trebuie reținut că problema pusă în discuție este scutirea de taxa de timbru a unor acțiuni și cereri judiciare, și nu în primul rând regimul juridic al unor categorii de persoane. Mai exact, contează, în principal, obiectul procesului în care se stabilesc taxele de timbru. În cazul nostru, obiectul acestor procese îl reprezintă litigiile dintre angajați și angajatori. Or, din acest punct de vedere, textele din Legea nr. 62/2011 la care ne-am referit includ în definiția conflictelor de muncă **drepturile rezultate din desfășurarea raporturilor de muncă sau de serviciu**. Așadar, raporturile de muncă și cele de serviciu sunt, din acest punct de vedere, echivalente.

Observăm că lipsa din cuprinsul Legii nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru a unei mențiuni referitoare la raporturile de serviciu reclamă obligația instanțelor chemate să aplice legea să interpreteze coroborat textele de lege existente în materie, deschizând însă, în acest fel, calea arbitrariului în actul de justiție. Dovadă în acest sens stă chiar practica neunitară existentă la nivelul diverselor instanțe, care au pronunțat soluții contradictorii cu privire la scutirea de taxa de timbru judiciar pentru litigiile privitoare la drepturile ce decurg din raporturile de serviciu ale funcționarilor publici. Astfel, unele

instanțe au apreciat că astfel de acțiuni sunt scutite de taxa judiciară de timbru (sens în care pot fi menționate, exemplificativ, Decizia civilă nr. 4.097/2008 a Înaltei Curți de Casație și Justiție, Decizia civilă nr. 1.223/2009 a Curții de apel Bacău, Decizia civilă nr. 3.230/2009 a Curții de apel Craiova) și, în același timp, instanțe care au considerat că aceste acțiuni sunt supuse taxei judiciare de timbru (de exemplu, prin Decizia civilă nr. 1.919/2008 a Curții de apel Cluj, Decizia civilă nr. 1.678/2008 a Curții de apel Cluj, Decizia civilă nr. 8/R/2008 a Curții de apel Galați).

Este adevărat că Înalta Curte de Casație și Justiție ar putea rezolva această incertitudine cu privire la aplicabilitatea scutirii de taxa judiciară de timbru și în ce privește funcționarii publici care sunt supuși raporturilor de serviciu, prin intermediul unei decizii pronunțate în soluționarea unui recurs în interesul legii. Remarcăm însă că obligarea funcționarilor publici la plata acestei taxe, sub sancțiunea anulării acțiunii sau, după caz, a căii de atac, ca netimbrată, are ca efect aplicarea unui tratament discriminatoriu al acestora prin comparație cu ceilalți salariați, care se află în raporturi de muncă și care beneficiază de scutirea de la plata taxei amintite, ceea ce constituie o problemă de constituționalitate, nu doar de aplicare și interpretare a legii la o speță concretă.

Precizăm că, în considerarea funcției sale de garant al supremației Constituției, instanța de contencios constituțional a mai constatat neconstituționalitatea unor texte de lege din perspectiva unor omisiuni legislative de natură să conducă la apariția unui tratament discriminatoriu între categorii de persoane între care nu există o diferență izvorâtă din criterii obiective. În acest sens sunt, de exemplu, Decizia nr. 1.615 din 20 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 99 din 8 februarie 2012, sau Decizia nr. 503 din 20 aprilie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 353 din 28 mai 2010.

De altfel, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, deci ulterior pronunțării deciziei față de care formulăm prezenta opinie separată, legiuitorul a intervenit și a remediat viciile actului normativ contestat, stabilind, prin prevederile art. 29 alin. (4) din aceasta, că *„Acțiunile și cererile privind raporturile de serviciu ale funcționarilor publici și ale funcționarilor publici cu statut special sunt asimilate, sub aspectul taxei judiciare de timbru, conflictelor de muncă.”*

În consecință, ținând seama de cele mai sus expuse, am susținut admiterea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 15 lit. a) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru și constatarea **neconstituționalității acestora în măsura în care exclud** de la beneficiul scutirii de taxe judiciare de timbru acțiunile și cererile, inclusiv cele pentru exercitarea căilor de atac, referitoare la orice drepturi ce decurg din **raporturile de serviciu ale funcționarilor publici**.

În ce privește excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 109 din Legea nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici, suntem de acord cu soluția pronunțată, de respingere, ca neîntemeiată, a acesteia.

Judecător,

prof. univ. dr. **Mona-Maria Pivniceru**

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 167

din 20 martie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Cristina Teodora Pop	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă.

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, excepție ridicată de Lucia Weiss în Dosarul nr. 372/93/2013 al Tribunalului Ilfov — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 647 D/2013.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. Se arată că constatarea tehnico-științifică efectuată în condițiile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 nu are valoare dinainte stabilită, putând fi contrazisă prin orice mijloc de probă, și că asigurarea principiului egalității armelor invocat de autoarea excepției se apreciază prin raportare la ansamblul procesului penal. Se susține că soluția juridică criticată a fost preluată la art. 172 alin. (10) din Codul de procedură penală, potrivit căruia constatarea este efectuată de către un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau din afara acestora.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 3 octombrie 2013, pronunțată în Dosarul nr. 372/93/2013, **Tribunalul Ilfov — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție**, excepție ridicată de Lucia Weiss într-o cauză având ca obiect stabilirea vinovăției inculpatei sub aspectul săvârșirii infracțiunii prevăzute la art. 17 lit. c) din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că textul criticat acordă valoare de mijloc de probă constatării

tehnico-științifice efectuate din dispoziția scrisă a procurorului de specialiști Direcției Naționale Anticorupție, „în condițiile legii”, fără ca Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 să prevadă care este înțelesul acestei din urmă sintagme, fapt ce lipsește norma juridică supusă analizei de accesibilitate, precizie și previzibilitate în aplicare. Se arată că acest aspect contravine dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Constituție referitor la dreptul la un proces echitabil și se face trimitere la Hotărârile Curții Europene a Drepturilor Omului din 5 ianuarie 2000 și 8 octombrie 2008, pronunțate în cauzele *Beyeler împotriva Italiei*, paragraful 109, și *Fener Rum Patrikligi împotriva Turciei*, paragraful 70. Este subliniată competența Curții Constituționale de a analiza conformitatea textelor legale, respectiv a înțelesului lor, într-o interpretare sau alta cu exigențele constituționale, făcându-se referire la Decizia Curții Constituționale nr. 1.470 din 8 noiembrie 2011. Se susține că prevederile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 încalcă principiul egalității în drepturi prevăzut la art. 16 din Legea fundamentală, întrucât creează un regim juridic diferit pentru persoanele urmărite penal sau judecate pentru săvârșirea unor infracțiuni de corupție, cărora le sunt aplicabile dispozițiile acestei ordonanțe de urgență, față de cel aplicabil persoanelor urmărite penal și judecate potrivit procedurii comune, în cazul cărora sunt incidente dispozițiile art. 112 din Codul de procedură penală din 1968; conform acestora, constatarea tehnico-științifică reprezintă un instrument specific fazei actelor premergătoare începerii urmăririi penale, a cărei efectuare se dispune când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt și este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, neavând valoare de mijloc de probă.

Tribunalul Ilfov — Secția penală apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că dispozițiile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 nu încalcă egalitatea în drepturi, întrucât constatările tehnico-științifice efectuate din dispoziția scrisă a procurorului de specialiști Direcției Naționale Anticorupție constituie mijloace de probă doar în condițiile dreptului comun în materie, fiind supuse, prin urmare, exigențelor prevăzute la art. 62—68 și art. 112, 113 și 115 din Codul de procedură penală din 1968. Se susține că textul criticat nu contravine nici dispozițiilor art. 21 din Constituție, deoarece inculpații trimiși în judecată de către procurorii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție și cei trimiși în judecată de către procurorii de la celelalte parchete sunt judecați potrivit aceluiași sistem de instanțe, astfel încât cei dintâi beneficiază de aceleași garanții procesuale ca și cei din a doua categorie, în România neexistând instanțe de judecată speciale pentru inculpații judecați pentru săvârșirea de infracțiuni de corupție.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului susține că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Se arată că prevederile legale criticate dispun fără echivoc cu privire la includerea constatărilor-tehnic-științifice în categoria mijloacelor de probă, dar că procedura reglementată prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, în ansamblul său, oferă suficiente garanții și remedii procesuale pentru a asigura caracterul echitabil al procesului penal, inclusiv în ceea ce privește administrarea probelor. Se subliniază faptul că partea interesată poate formula obiecțiuni la raportul de constatare sau îl poate contesta în fața instanței de judecată, în condiții de contradictorialitate. Se arată, totodată, că, în procesul deliberării, instanțele verifică și evaluează materialul probator, pronunțând soluții prin coroborarea tuturor probelor administrate în cauzele deduse judecării și nu prin raportare exclusivă la constatările tehnico-științifice, judecata desfășurându-se în condiții de imparțialitate, publicitate, oralitate și contradictorialitate, ce exclud riscul abuzurilor de drept. Se face trimitere la deciziile Curții Constituționale nr. 131 din 7 martie 2013, nr. 133 din 7 martie 2013 și nr. 242 din 21 mai 2013. Se susține că dispozițiile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 nu contravin prevederilor art. 16 din Legea fundamentală referitoare la egalitatea în drepturi, atâta vreme cât, potrivit art. 13 din același act normativ și dispozițiilor Codului de procedură penală, cu care acestea se completează, urmărirea penală se efectuează de către procuror, în cazul ambelor categorii de persoane arătate de către autoarea excepției.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 503/2002, care au următorul cuprins: *„Constatarea tehnico-științifică efectuată din dispoziția scrisă a procurorului de specialiști prevăzuți la alin. (1) constituie mijloc de probă, în condițiile legii.”*

Prevederile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 au fost abrogate prin art. 58 pct. 1 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesual penale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 515 din 14 august 2013. Având însă în

vedere Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, prin care Curtea a statuat că sintagma „în vigoare” din cuprinsul dispozițiilor art. 29 alin. (1) și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, este constituțională în măsura în care se interpretează în sensul că sunt supuse controlului de constituționalitate și legile sau ordonanțele ori dispozițiile din legi sau din ordonanțe ale căror efecte juridice continuă să se producă și după ieșirea lor din vigoare, Curtea reține ca obiect al prezentei excepții de neconstituționalitate prevederile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție.

Se susține că dispozițiile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la egalitatea în drepturi și ale art. 21 alin. (3) privind dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra constituționalității prevederilor art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, prin raportare la critici de neconstituționalitate similare, respingând ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate, prin mai multe decizii, dintre care, cu titlu de exemplu, sunt reținute: Decizia nr. 910 din 16 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 710 din 20 octombrie 2008, Decizia nr. 952 din 23 septembrie 2008, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 716 din 22 octombrie 2008, Decizia nr. 131 din 7 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 218 din 17 aprilie 2013, și Decizia nr. 133 din 7 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 209 din 12 aprilie 2013.

Prin Decizia nr. 131 din 7 martie 2013, Curtea a reținut că specialiștii din cadrul Direcției Naționale Anticorupție au o înaltă calificare în domeniul economic, financiar, bancar, vamal, informatic, precum și în alte domenii, pentru clarificarea unor aspecte tehnice în activitatea de urmărire penală și că aceștia au calitatea de funcționari publici, iar constatările tehnico-științifice efectuate din dispoziția scrisă a procurorului constituie mijloc de probă. Totodată, Curtea a subliniat faptul că o componentă a garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, este principiul egalității armelor, ce semnifică tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unei instanțe de judecată, fără ca una să fie dezavantajată în raport cu cealaltă. Curtea a constatat că, din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Hotărârea din 18 martie 1997, pronunțată în Cauza *Mantovanelli împotriva Franței*, paragraful 36), reiese că se încalcă principiul egalității armelor atunci când procedura contestată, în ansamblul ei, nu a respectat prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenție. Curtea a mai reținut că principiul contradictorialității, o altă componentă a dreptului la un proces echitabil, presupune, în esență, posibilitatea pentru părțile unui proces de a lua la cunoștință de toate probele și observațiile prezentate judecătorului, de natură să îi influențeze decizia și de a le discuta (Hotărârea din 27 martie 1998, pronunțată în Cauza *J.J. împotriva Olandei*, paragraful 43, și Hotărârea din 2 iunie 2005, pronunțată în Cauza *Cottin împotriva Belgiei*, paragraful 33).

În aceste condiții Curtea a reținut că partea interesată poate formula obiecțiuni la raportul de constatare sau poate contesta în fața instanței de judecată, în condiții de contradictorialitate, mijlocul de probă respectiv. De asemenea, Curtea a constatat că

o reglementare similară cu cea criticată este cuprinsă în art. 112 din Codul de procedură penală din 1968, potrivit căruia, în anumite cazuri, organul de urmărire penală poate folosi cunoștințele unui specialist sau tehnician, dispunând, din oficiu ori la cerere, efectuarea unei constatări tehnico-științifice, care se realizează, de regulă, de către specialiști sau tehnicieni care funcționează în cadrul ori pe lângă instituția de care aparține organul de urmărire penală, dar care poate fi făcută și de către specialiști sau tehnicieni care funcționează în cadrul altor organe. Pe de altă parte, Curtea a arătat că, în procesul deliberării, judecătorul verifică și evaluează materialul probator și își fundamentează soluția pe întregul probatoriu administrat în cauză, prin coroborarea și aprecierea probelor, iar nu prin raportarea exclusivă la constatările tehnico-științifice întocmite de specialiștii prevăzuți de textul de lege criticat.

Așadar, Curtea a reținut că judecata se desfășoară de către o instanță independentă și imparțială, în condiții de publicitate, oralitate și contradictorialitate, iar judecătorul își fundamentează soluția pe întregul probatoriu administrat, verificând, evaluând și coroborând probele, astfel că informațiile conținute în constatările tehnico-științifice nu pot crea în mod concret riscul unui abuz de procedură.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine schimbarea acestei jurisprudențe, atât soluția, cât și considerentele deciziilor invocate își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

Prin Decizia nr. 968 din 30 octombrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 10 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 854 din 12 decembrie 2007, Curtea a reținut că susținerile autorilor excepției, în sensul că aceste dispoziții ar crea discriminări între inculpații din cauzele instrumentate de Direcția Națională Anticorupție și cei din alte cauze, în care urmărirea penală este efectuată în mod obligatoriu de către procuror, sunt neîntemeiate, deoarece, potrivit art. 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 și Codului de procedură

penală din 1968, cu ale căror dispoziții se completează această ordonanță, urmărirea penală se efectuează de către procuror, nefiind deci în prezența unei încălcări a principiului egalității în fața legii, consacrat de prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, că, nu este contrară principiului egalității, instituirea unor reguli speciale, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, atât timp cât ele asigură egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea lor.

Iar, prin Decizia nr. 952 din 23 septembrie 2008 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 11 alin. (1)—(3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție și ale art. 29 pct. 1 lit. a) din Codul de procedură penală din 1968, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 716 din 22 octombrie 2008, Curtea a reținut, referitor la pretinsa încălcare prin textele criticate a principiului egalității cetățenilor în fața legii și a autorităților publice, consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție, că nu este contrară principiului egalității instituirea unor reguli speciale, inclusiv în ceea ce privește căile de atac, atât timp cât ele asigură egalitatea juridică a cetățenilor în utilizarea lor.

Cele reținute prin deciziile anterior referite se aplică *mutatis mutandis* cu privire la prevederile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002.

Distinct de cele arătate, Curtea constată că soluția juridică supusă controlului de constituționalitate, potrivit căreia specialiștii din cadrul organelor judiciare pot efectua constatări tehnico-științifice cu valoare de probe, din dispoziția scrisă procurorului, este prevăzută și la art. 172 alin. (9) și (10) din Codul de procedură penală în vigoare, conform cărora, când există pericol de dispariție a unor mijloace de probă sau de schimbare a unor situații de fapt ori este necesară lămurirea urgentă a unor fapte sau împrejurări ale cauzei, organul de urmărire penală poate dispune prin ordonanță efectuarea unei constatări, ce poate fi efectuată de către un specialist care funcționează în cadrul organelor judiciare sau din afara acestora.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Lucia Weiss în Dosarul nr. 372/93/2013 al Tribunalului Ilfov — Secția penală și constată că dispozițiile art. 11 alin. (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Ilfov — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 martie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Cristina Teodora Pop

ORDONANȚE ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății și pentru modificarea unor acte normative în domeniul sănătății

Având în vedere că, în calitatea sa de stat membru cu drepturi depline al Uniunii Europene, României îi revine sarcina de a transpune și de a implementa directivele adoptate de Uniunea Europeană,

având în vedere consecințele negative ale nepromovării în regim de urgență a prezentului act normativ, care asigură cadrul primar de transpunere pentru Directiva nr. 89/105/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1988 privind transparența măsurilor care reglementează stabilirea prețurilor medicamentelor de uz uman și includerea acestora în domeniul de aplicare al sistemelor naționale de asigurări de sănătate,

luând în considerare evitarea declanșării procedurii de infringement, precum și în scopul evitării impunerii sancțiunilor pecuniare împotriva României, potrivit prevederilor art. 260 alin. (3) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care accelerează mecanismul de impunere a sancțiunilor pecuniare în cazul în care Comisia Europeană, sesizând Curtea de Justiție cu o acțiune în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, consideră că statul membru nu și-a îndeplinit obligația de a comunica măsurile de transpunere a unei directive adoptate în conformitate cu o procedură legislativă,

în scopul evitării declanșării unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii de către România a obligațiilor de stat membru al Uniunii Europene, având în vedere solicitarea Comisiei Europene în urma căreia autoritățile române s-au angajat să asigure conformitatea prevederilor naționale referitoare la transparența măsurilor care reglementează includerea medicamentelor în domeniul de aplicare al sistemelor naționale de asigurări de sănătate, cu Directiva 89/105/CEE,

ținând cont de faptul că, în urma sesizării Comisiei Europene, România și-a asumat răspunderea privind promovarea, până la sfârșitul lunii aprilie 2014, a unui act normativ care să soluționeze problematica privind transparența măsurilor privind compensarea medicamentelor, astfel încât aceasta să nu evolueze la stadiul de infringement,

în considerarea faptului că ministrul afacerilor externe a solicitat ministrului sănătății adoptarea cu celeritate a actelor normative pentru transpunerea actului european, sesizând lipsa conformării cu solicitările Comisiei Europene,

având în vedere că doar la comunicarea tuturor actelor de transpunere a directivei se consideră că România, ca stat membru, și-a îndeplinit obligația de a se asigura transpunerea completă a prevederilor directivei, evitând astfel declanșarea procedurii de infringement,

având în vedere Politica de toleranță zero adoptată de Comisie pentru cazurile de netranspunere, potrivit Comunicării privind o mai bună guvernare a pieței unice COM (2012) 259, prin care statele membre trebuie să își asume obiectivul de toleranță zero cu privire la transpunerea directivelor tradus printr-o țintă de 0% deficit de transpunere și deficit de conformitate,

ținând cont de faptul că în lipsa acestor reglementări pacienții români nu pot avea acces la tratamente noi, vitale pentru viața și sănătatea lor, se impune astfel luarea unor măsuri cu celeritate în vederea eliminării disfuncționalităților posibil a fi generate de neaplicarea directivei,

pentru a preveni înrăutățirea sau chiar degradarea iremediabilă a stării de sănătate, în special a pacienților care depind de accesul la medicamente noi, este necesar a se limita efectele cu caracter distructiv asupra stării generale de sănătate a populației,

luând în considerare necesitatea adoptării în regim de urgență a cadrului organizatoric al sistemului de sănătate, astfel încât calitatea asistenței medicale și sănătatea publică să nu aibă de suferit,

având în vedere necesitatea reglementării cadrului de implementare a sistemelor cuprinse în platforma informatică din asigurările de sănătate — dosarul electronic de sănătate al pacientului și sistemul național al cardului de asigurări sociale de sănătate construit, precum și pentru respectarea termenelor de implementare a acestora convenite cu organismele financiare internaționale,

având în vedere că prin introducerea unui nou sistem electronic, de colectare a datelor personale și a datelor medicale, respectiv dosarul electronic de sănătate al pacientului, rolul cardului național de asigurări sociale de sănătate rămâne ca fiind document unic prin care se dovedește calitatea de asigurat a cetățeanului și asigură accesul persoanelor autorizate la datele înscrise în dosarul electronic de sănătate al pacientului,

în considerarea faptului că realizarea unei proceduri unitare la nivel național de completare și utilizare a dosarului electronic de sănătate al pacientului, care să fie folosită de furnizorii de servicii medicale, medicamente și dispozitive medicale, conduce la agregarea într-un format unitar a datelor medicale relevante, aprobate de o comisie de specialiști, astfel încât aceste date să poată fi accesate de furnizorii de servicii medicale care acordă servicii asiguraților, aflați sau nu în relații contractuale cu casele de asigurări de sănătate, realizându-se astfel un istoric complet al stării de sănătate a pacientului,

ținând cont de faptul că introducerea acestui instrument electronic conduce la creșterea calității serviciilor medicale oferite pacienților, prin reducerea timpului destinat activităților cu caracter birocratic, crescând astfel timpul alocat consultației propriu-zise a pacientului,

având în vedere faptul că asigurarea funcționalității cardului național de asigurări sociale de sănătate conduce la acordarea de servicii medicale pentru persoanele asigurate, în funcție de starea de sănătate și istoricul medical înregistrat în dosarul electronic de sănătate al pacientului, care poate fi accesat în întregime de respectivul furnizor de servicii medicale fără a fi necesar ca asiguratul să prezinte înscrisurile medicale pe care acesta le deține de la alți furnizori de servicii medicale,

în considerarea faptului că cele două instrumente electronice (dosarul electronic de sănătate al pacientului și cardul național de asigurări sociale de sănătate) îmbunătățesc accesul la servicii medicale pentru asigurați, eliminând în acest sens activități cu caracter birocratic, iar pentru casele de asigurări de sănătate se va crea un mecanism de eliminare a serviciilor neefectuate, dar raportate spre decontare,

ținând cont de faptul că, începând cu luna mai 2014, Casa Națională de Asigurări de Sănătate începe distribuția cardurilor pentru un eșantion determinat, respectiv bolnavii diagnosticați cu insuficiență renală cronică cărora li se efectuează servicii medicale de dializă,

având în vedere necesitatea armonizării datelor înscrise pe cardul național de asigurări sociale de sănătate cu dosarul electronic de sănătate al pacientului,

având în vedere faptul că neadoptarea acestor măsuri imediate și a reglementărilor de implementare a acestora, prin ordonanță de urgență, ar genera disfuncționalități majore cu efecte negative asupra stării de sănătate a populației, precum și în utilizarea eficientă a resurselor umane și financiare din sistemul de sănătate și faptul că orice întârziere a autorităților române poate conduce la declanșarea acțiunii de neîndeplinire a obligațiilor de stat membru, potrivit art. 258 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere faptul că se impune eliminarea cât mai urgentă a barierelor legislative, respectiv eliminarea caracterului discriminatoriu, astfel încât, la cerere, asistenții medicali generaliști, moașele și asistenții medicali să se poată pensiona în condițiile Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare,

ținând cont de faptul că problema subfinanțării sistemului medical din România și, implicit, a cadrelor medicale implică identificarea unor soluții alternative imediate în vederea asigurării unei forțe de muncă suficiente și bine pregătite la nivel național,

în considerarea faptului că unul dintre obiectivele generale ale Ministerului Sănătății este îmbunătățirea permanentă a stării de sănătate a populației și accesul echitabil la servicii de sănătate pentru toate categoriile de populație, inclusiv pentru cea din mediul rural,

ținând cont de tendința crescută a migrației către celelalte state membre UE a acestor profesioniști, dovadă fiind în acest sens eliberarea începând cu anul 2007 a peste 20.000 de documente necesare recunoașterii în celelalte state membre UE a calificărilor de asistenți medicali și moașe dobândite în România, respectiv încă 4.000 de astfel de documente până la finele anului 2014,

având în vedere faptul că se înregistrează o creștere a ratei de migrare a acestui personal către unitățile sanitare private care oferă condiții de muncă și salarizare mai atractive,

în considerarea faptului că scăderea vârstei de pensionare în acest context riscă diminuarea drastică a numărului de asistenți medicali și moașe angajați în unitățile sanitare publice care se confruntă deja cu deficit major de personal de specialitate, luând în considerare normele în vigoare, potrivit cărora ocuparea prin concurs a posturilor rămase vacante în urma pensionării se poate face într-un interval minim de 45 de zile,

ținând cont de faptul că tot acest context creează un dezechilibru major, pensionarea asistenților medicali și moașelor la vârstele prevăzute de Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, riscă blocarea activității unităților sanitare publice și, în consecință, accesul echitabil la serviciile de sănătate pentru toate categoriile de populație și, în special, pentru cele din zonele defavorizate și din mediul rural,

în considerarea faptului că aceste elemente cu impact major în sănătatea populației vizează interesul general public și constituie situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență.

Art. I. — Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 29, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alineatul (3), cu următorul cuprins:

„(3) Modalitatea de utilizare și completare a dosarului electronic de sănătate al pacientului va fi stabilită prin norme metodologice de aplicare a prevederilor referitoare la dosarul electronic de sănătate al pacientului, care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.”

2. La articolul 54, după alineatul (7) se introduce un nou alineat, alineatul (8), cu următorul cuprins:

„(8) Modalitatea privind includerea, extinderea indicațiilor, neinclusiunea sau excluderea medicamentelor în/din lista menționată la alin. (7) este prevăzută la art. 232¹.”

3. După articolul 232 se introduce un nou articol, articolul 232¹, cu următorul cuprins:

„Art. 232¹. — (1) Criteriile de evaluare a tehnologiilor medicale, a documentației care trebuie depusă de solicitanți, a instrumentelor metodologice utilizate în procesul de evaluare privind includerea, extinderea indicațiilor, neinclusiunea sau excluderea medicamentelor în/din Lista cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate se aprobă prin ordin al

ministrului sănătății, la propunerea Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale.

(2) Metodologia de evaluare privind includerea, extinderea indicațiilor, neinclusiunea sau excluderea medicamentelor în/din Lista cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate, precum și căile de atac se aprobă prin ordin al ministrului sănătății, la propunerea Agenției Naționale a Medicamentului și a Dispozitivelor Medicale.”

4. La articolul 331, alineatele (2)—(5) se abrogă.

Art. II. — Pentru anul 2014, reevaluarea medicamentelor din Lista cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate, în condițiile prevăzute la art. I pct. 3, se definitivează până la data de 30 octombrie 2014.

Art. III. — Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 144/2008 privind exercitarea profesiei de asistent medical generalist, a profesiei de moașă și a profesiei de asistent medical, precum și organizarea și funcționarea Ordinului Asistenților Medicali Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 785 din

24 noiembrie 2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 53/2014, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 22, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Asistenții medicali generalişti, moaşele și asistenții medicali se pensionează la vârsta de 65 de ani, indiferent de sex.”

2. La articolul 22, după alineatul (5) se introduc două noi alineate, alineatele (5¹) și (5²), cu următorul cuprins:

„(5¹) La cerere, asistenții medicali generalişti, moaşele și asistenții medicali se pot pensiona, în condițiile prevăzute de

Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare.

(5²) Prin derogare de la dispozițiile art. 56 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, contractul de muncă al asistenților medicali generalişti, moaşelor și asistenților medicali încetează de drept la îndeplinirea cumulativă a condițiilor privind împlinirea vârstei de 65 de ani și a stagiului minim de cotizare realizat în sistemul public de pensii sau la data comunicării deciziei de pensie pentru limită de vârstă, a pensiei de invaliditate, pensiei anticipate parțiale, pensiei anticipate, pensiei pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei standard de pensionare, în cazurile prevăzute la alin. (5¹).”

PRIM-MINISTRU
VICTOR-VIOREL PONTA

Contrasemnează:

Ministrul sănătății,

Nicolae Băncioiu

Viceprim-ministru, ministrul afacerilor interne,

Gabriel Oprea

Ministrul finanțelor publice,

Ioana-Maria Petrescu

Ministrul delegat pentru buget,

Liviu Voinea

p. Ministrul afacerilor externe,

Bogdan Lucian Aurescu,

secretar de stat

București, 13 mai 2014.

Nr. 23.

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

